

Bruksela, dnia 17 kwietnia 2008 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie, nr 9/2008

Wizyta premiera Iraku, Nouri al-Maliki, w Parlamencie Europejskim

W dniu 16 kwietnia, podczas swojej pierwszej wizyty w Parlamencie Europejskim, premier Iraku, **Nouri al-Maliki** powiedział, że jego kraj pragnie jak najlepszych relacji z państwami Unii Europejskiej oraz że chciałby korzystać z ich doświadczeń. Premier Iraku spotkał się z Hansem-Gertem Pötteringiem oraz omówił sytuację swojego kraju z członkami Komisji Spraw Zagranicznych PE oraz Delegacji do spraw relacji z Irakiem. Premier Maliki powiedział, że w Iraku zostały poczynione postępy, ale potrzebne są techniczne ekspertyzy. Zwrócił także uwagę na kwestię powrotu uchodźców i możliwość wykorzystania ich umiejętności dla kraju. Powiedział również, że Irak jest zainteresowany szerszą współpracą z Unią Europejską w sektorze energetycznym.

Wizyta premiera Iraku przypadła na czas nawrotu przemocy w tym kraju, głównie na południu, w okolicach Basry, ale także w Bagdadzie i w jego zielonej strefie. „Nie mogę powiedzieć, że Irak jest stabilnym państwem, ale w porównaniu do sytuacji sprzed półtora roku, widoczne są znaczne postępy.” - powiedział Maliki - „Irakijczycy powrócili do pracy i na uniwersytety.”

José Ignacio Salafranca (EPP-ED, Hiszpania) zapytał, co stałoby się, gdyby nagle wycofano siły koalicji. Maliki: „przewidujemy zorganizowane wycofywanie sił koalicji”. Nagłe wycofanie prowadziłyby do zamieszania, ponieważ zjednoczone siły kontrolują kilka rejonów.

Maliki powiedział także, że żadna partia, która ma własne bojówki, nie zostanie dopuszczona do udziału w zbliżających się wyborach, co powinno prowadzić do wygaszania konfliktu zbrojnego. Maliki mówił też o determinacji w walce z falą terroryzmu. Zapewnił, że Irak nigdy nie był tak bliski zwycięstwa z Al-Kaidą i jej sojusznikami.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE, PL) spytał o stosunki Iraku z państwami sąsiadującymi, w szczególności z Turcją i Iranem, a kilku innych posłów spytało o opinię premiera na temat ingerowania innych państw w sprawy Iraku. Premier Maliki odpowiedział, że „Irak nie będzie polem do rozgrywek różnych państw o to, kto ma

większą władzę” a w kontekście relacji z krajami sąsiadującymi powiedział, że Irak chce, by terytorium tych państw przestało być miejscem do szkolenia terrorystów.

Richard Howitt (PES, Wielka Brytania) i **Marios Matsakis** (ALDE, Cypr) wyrazili troskę o sposób wykorzystania pieniędzy Unii Europejskiej. „Jesteśmy bogatym krajem, nie potrzebujemy wsparcia finansowego, potrzebujemy technicznych ekspertów” - powiedział premier Iraku. Podziękował też za wszystkie międzynarodowe wysiłki i stwierdził, że przedstawiciele biznesu, fachowcy i eksperci są bardzo mile widziani. W rezolucji przyjętej w marcu, Parlament Europejski wezwał do stworzenia nowej strategii, która ukierunkuje „wsparcie UE dla Iraku w głównej mierze na istotną pomoc techniczną i budowę potencjału”.

Zapytany o prawie milion uchodźców (połowa z tej liczby znajduje się w Iraku, połowa w państwach sąsiadujących), Maliki powiedział: „Iracki rząd podejmuje ogromne wysiłki, aby zapewnić uchodźcom bezpieczny powrót do ich domów”. „Potrzebujemy ich umiejętności w kraju” - dodał.

Maliki powiedział również, że Irak chce szerszej współpracy z Unią Europejską w sektorze energetycznym. Taka współpraca pozwoliłaby na zmniejszenie zależności Unii od gazu z Rosji. „Mamy nadzieję, że spotkanie zaowocuje nowymi działaniami we współpracy między Irakiem a krajami UE, szczególnie jeśli chodzi o rozwój naszego sektora naftowego i gazowego” - powiedział Maliki na konferencji prasowej. Szczegóły współpracy między dwoma stronami omówi wraz z irackim premierem i ministrem ds. ropy Husajnem asz-Szahristanem unijny komisarz ds. energii Andris Piebalgs. Przewiduje się podpisanie wspólnego memorandum w tej sprawie. Unijni urzędnicy już przed wizytą podkreślali, że szczególnie zależy im na wstępnym porozumieniu dotyczącym importu gazu planowanym gazociągiem, przebiegającym przez Turcję. Rozmowy będą też dotyczyły stosunków handlowych, bezpieczeństwa, zaangażowania UE w odbudowę administracji Iraku i szkolenia irackich sił bezpieczeństwa przez unijne i natowskie służby.

Hans-Gert Pöttering zaproponował powołanie delegacji parlamentu irackiego do spraw relacji z Parlamentem Europejskim, „z którą moglibyśmy rozmawiać i decydować o podejmowaniu konkretnych działań”.

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Materiał został przygotowany na podstawie debaty przeprowadzonej podczas spotkania i konferencji prasowej oraz materiałów prasowych Parlamentu Europejskiego.